

tilfigte at hævde den personlige Frihed i det Virkelige, saa at dette kan blive til virkelig Betsignelse. Og det griber ogsaa dybt ind i det Folkelige; thi hvad hjælper det at hævde den kommunale Selvstændighed, naar vi ikke tillige ville hævde den personlige Frihed paa et Sted, hvor den dog fremfor Alt skulde høre hjemme. Skal det danske Folk hæves fra dets dybe Fald, saa er det fremfor Alt nødvendigt at skabe kraftige og selvstændige Charakterer, som have Mod til at staae saalebes, som deres Overbeviisning tilfiger dem, uden Hensyn til Andre; men det kan albrig ventes, saalænge som vi i saa Meget vedligeholde den aandelige Umhyndighed, ja, man kunde sige den aandelige Trældom, hvori Folket blev holdt under Statskirken, og hvoraf en saadan kongelig Stadfæstelse kun vilde være et Led. Forffjellige ærede Medlemmer have stillet Ændringsforslag, som gaae videre end det oprindelige Forslag. Jeg har allerede ved første Behandling udtalt min Stilling til disse Ændringsforslag, der indeholde Bestemmelser, som jeg i og for sig fuldstændigt kunde billige og meget maatte ønske at see fremmede; men jeg har gjort Afkald paa dem, fordi jeg for min Part vilde gjøre det meest Mulige for at bringe en Overenskomst tilveie med modstaaende Anskuelser. Vort Forslag blev ogsaa ved 1ste Behandling betragtet som et meget maadeholdent og beskedent Forslag. Jeg vilde ønske, at man havde lønnet denne Maadeholdenhed og Beskedenhed lige saa vel i Gjerning som i Ord; jeg vilde ønske, at man ikke til Forslaget havde knyttet den Betingelse, der efter min og Fleres Mening aldeles forvansker det. Dette er nu skeet, og jeg kan derfor vel forstaae, at de ærede Medlemmer kunne troe, at nu bør man komme med Forslag, som gaae videre end det oprindelige. Vi af Mindretallet have imidlertid, skjøndt vi ogsaa har haft dette under Overveielse, dog troet ikke at burde komme med saadanne Forslag, men her ved 2den Behandling inbtage den samme Stilling som ved 1ste, saaledes at vi blive ved det maadeholdne og beskedne Forslag, i det Haab, at det maatte vinde Folkethingets Bifald og gaae herfra til Landstthinget. Skulde dette imidlertid ikke lykkes, men skulde Fleertallet sætte en saadan Bestemmelse ind som den, den ærede Minister

har sat som Betingelse for at kunne tiltræde Lovforslaget, saa nægter jeg ikke, at jeg meget vilde ønske, at der til denne Betingelse blev knyttet en Bestemmelse som den, der er foreslaet af min ærede Nabo tilhøire (Carlsen). Jeg vilde, som sagt, meget ønske det, men ikke desto mindre maa jeg dog, selv om hans Forslag bliver vedtaget, foretrække Forslaget, som det foreligger efter hele Udvalgets eenstemmige Forslag, fremfor med denne ændrede Betingelse. Man har i denne Sag lagt megen Vægt paa det Unsikkelige i, at man kunde bringe Forslaget igjennem uden Hindring fra Ministerens Side. Jeg troer nu, at dette Spørgsmaal slet ikke foreligger for Dieblisset. Der kan egentlig først blive Spørgsmaal om, hvorledes Ministeren stiller sig, saasnart den sidste Behandling skeer i Landstthinget, eller, hvis Landstthinget forandrer vort Forslag, da her, naar det er kommet tilbage og endelig behandles her, men ikke i dette Dieblis. Jeg har derfor ønsket slet ikke nu at udtale mig om dette Punkt; men da det er trukket frem, vil jeg sige, at, selv om Ministeren skulde ville indstille det til Hans Majestæts Forkastelse, troer jeg, at det ikke vilde være saa stor en Ulykke. Jeg troer, at Forholdene ville vedblive at udvikle sig paa en saadan Maade, at vi ad Aare kunne faae et Forslag igjennem, der gik videre end dette, men desuden have vi jo hørt af det ærede Medlem, der sidder ved Enden af dette Ord (S. A. Hansen), at Ministere kunne veires bort som Aoner for Binden, og derfor troer jeg, at det slet ikke er sagt, at den ærede Minister beklæder denne Plads, naar det Spørgsmaal kommer til at foreligge for Hans Majestæt, om dette Forslag skal stadfæstes eller ikke. Derfor har denne Grund ligesaa lidt Betydning for os som de andre.

**Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:** Uagtet det ærede Medlem, der nu satte sig, opfordrede det høie Thing til at tage saa lidt Hensyn som muligt til, hvad Ministeren vil, anseer jeg det dog for rigtig, at jeg søger at bidrage, hvad jeg kan, til at bringe det høie Thing til at forstaae, hvorfor jeg lægger en saadan Vægt paa den Betingelse, at den af Menigheden valgte Præst stad-